

Länsstyrelsen Gävleborg
Borgmästarplan
801 70 Gävle

Datum: 2019-11-29
Vår referens: 2019/2264/10.1
Er referens: 7555-19

gavleborg@lansstyrelsen.se

Yttrande över: Kommunövergripande ÖP Söderhamns kommun

SMHI har tagit del av rubricerad översiktsplan och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHI:s kompetensområden hydrologi (enbart ytvatten) och meteorologi (inklusive luftmiljö och buller).

Framtida klimatet

Vid planering av samhället bör hänsyn tas till det framtida klimatet. Exempelvis förväntas lufttemperaturen att stiga, risken för skyfall öka och flödena i våra vattendrag förändras med ändrade nederbördsförhållanden och snötillgångar. Stormar förväntas inte bli värre eller vanligare än vad de historiskt har varit. Havsnivån stiger men landhöjningen kompenserar till viss del den stigande nivån, mer i norra Sverige än i södra, se

<https://www.smhi.se/klimat/havet-och-klimatet/havsnivaer>

Vi hänvisar också till de regionala klimatanalyserna för länen:

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/lansanalyser>

För historiska och framtida skyfall hänvisas till denna länk:

<https://www.smhi.se/publikationer/publikationer/extremregn-i-nuvarande-och-framtida-klimat-analyser-av-observationer-och-framtidsscenarier-1.129407>

Ytterligare information om framtida klimat finns på SMHI:s hemsida:

<https://www.smhi.se/klimat>.

Nationellt kunskapscentrum för klimatanpassning samlar in, utvecklar och tillgängliggör kunskap som tas fram regionalt, nationellt och internationellt om klimatanpassning. Centrumet finns vid SMHI och bedrivs i bred samverkan med aktörer inom klimatanpassningsområdet. Centrumet fungerar som en nod för kunskap om klimatanpassning och driver bland annat Klimatanpassningsportalen, www.klimatanpassning.se

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut 601 76 Norrköping
Besöksadress Folkborgsvägen 17, Tel 011-495 80 00 Fax 011-495 80 01

SMHI
Anton Tamms väg 1 4 tr
194 34 Upplands Väsby

SMHI
Sven Källfelts Gata 15
426 71 Västra Frölunda

SMHI
Hans Michelsensgatan 9
211 20 Malmö

SMHI
Universitetsallén 32
851 71 Sundsvall

Översvämning

I översiktsplanen bör översvämningskänsliga områden tydligt utpekas och riktlinjer finnas för områdenas användning. SMHI anser att kommunen ska vara mycket restriktiv med att tillåta nybebyggelse av bostäder och samhällsviktig verksamhet i översvämningskänsliga områden. De byggnader som planeras i översvämningskänsliga områden, exempelvis LIS-områden, bör anpassas så att de klarar översvämningar. Förändrade översvämningsrisker i framtida klimat bör även beaktas.

Extrem nederbörd

Södra Norrlands kustland ligger i ett område i Sverige som historiskt drabbats av flera stora nederbördsmängder både i form av snö och av regn.

I december 1998 ökade snödjupet i Gävle 73 cm på ett enda dygn och 131 cm på tre dygn. En kall och hård nordostvind från det isfria och förhållandevis varma Bottenhavet tog upp stora mängder fukt. En s.k. snökanon bildades som ”begravde” Gävle.

I oktober 1992 föll det i Söderhamn 94 mm regn på 12 timmar eller 195 mm på två dygn, vilket orsakade stora översvämningar. Hudiksvall fick vid samma tillfälle 82 mm under två dygn. Snön i Gävle och regnet i Hudiksvall tillhör de absolut värsta fallen som SMHI överhuvudtaget uppmätt sedan mätningarna började under 1800-talet. Under augusti 2017 mätte Söderala strax utanför Söderhamn 130 mm på ett dygn med svåra översvämningar i området som följde.

Vindenergi

Yttrande angående flygverksamhet och vindkraft och eventuell störning av väderradar-nätet, ombesörjs av Försvarsmakten (www.mil.se). Samråds/remisshandlingar skickas till exp-hkv@mil.se, i andra hand till Försvarsmakten, 107 85 Stockholm. SMHI har inga synpunkter kring vindenergi.

Avdelningschef Bodil Aarhus Andrae har beslutat i detta ärende som beretts av Anna Eklund (hydrologi) och Lennart Wern (meteorologi).

För SMHI

Bodil Aarhus Andrae
Chef Avdelning Samhälle och säkerhet